

สว. 5/81
✓ 4 มี.ค. 54
✓ 17.00H.

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี
รหัสเรื่อง : ส591 ก. / ม. 1
รับที่ : 82051/54 ✓
วันที่ : 04 มี.ค. 54 เวลา : 14:48

ที่ กษ ๐๓๐๓/ ๖๒๖

กระทรวงเกษตรและสหกรณ์
ถนนราชดำเนินนอก
กรุงเทพมหานคร ๑๐๒๐๐

๒ มี.ค. ๕๔

๒๕๕๔

เรื่อง ขอความเห็นชอบในการเพิกถอนพื้นที่อุทยานแห่งชาติทับลานและอุทยานแห่งชาติปางสีดา
เพื่อก่อสร้างโครงการห้วยโสมง (อันเนื่องมาจากพระราชดำริ) ตำบลแก่งดินสอ อำเภอนาดี
จังหวัดปราจีนบุรี

เรียน เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

- สิ่งที่ส่งมาด้วย
๑. สำเนาหนังสือเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ที่ นร ๐๒๐๒/๑๔๗๔๔ ลงวันที่ ๒๒ กันยายน ๒๕๓๒
  ๒. สำเนาหนังสือเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ที่ นร ๐๒๐๒ /ว ๑๑๐
ลงวันที่ ๒๔ สิงหาคม ๒๕๓๒
  ๓. สำเนาหนังสือกรมชลประทาน ที่ กษ ๐๓๒๖/๖๖๑๑ ลงวันที่ ๑๒ พฤศจิกายน ๒๕๔๖
  ๔. สำเนาแผนการใช้งบประมาณโครงการห้วยโสมง (อันเนื่องมาจากพระราชดำริ)
  ๕. สำเนาหนังสือกรมชลประทาน ที่ กษ ๐๓๐๓/ป ๑๔๒ ลงวันที่ ๒๗ เมษายน ๒๕๔๗
  ๖. สำเนาหนังสือกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช ที่ ทส ๐๙๑๐.๕๐๖/๔๒๐
ลงวันที่ ๑๒ มกราคม ๒๕๔๙
  ๗. สำเนารายงานการประชุมหารือ โครงการอ่างเก็บน้ำห้วยโสมง จังหวัดปราจีนบุรี
วันที่ ๑๑ สิงหาคม ๒๕๔๘
  ๘. สำเนาหนังสือกรมชลประทาน ที่ กษ ๐๓๒๗/๕๕๓ ลงวันที่ ๑๘ มกราคม ๒๕๕๑
เรื่องการศึกษาผลกระทบสิ่งแวดล้อม โครงการอ่างเก็บน้ำห้วยโสมง จังหวัดปราจีนบุรี
  ๙. สำเนารายงานการประชุมคณะกรรมการแห่งชาติว่าด้วยอนุสัญญาคุ้มครองมรดกโลก
ครั้งที่ ๒/๒๕๕๒ วันที่ ๕ สิงหาคม ๒๕๕๒
  ๑๐. สำเนาหนังสือกรมชลประทาน ด่วนที่สุด ที่ กษ ๐๓๐๓/๑๐๒๗๒ ลงวันที่ ๕ ตุลาคม ๒๕๕๒
  ๑๑. สำเนาหนังสือกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช ด่วนที่สุด
ที่ ทส ๐๙๑๐.๘๐๒/๑๖๖๖๓ ลงวันที่ ๑๓ กันยายน ๒๕๕๓

ด้วยกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ขอเสนอเรื่อง ขอความเห็นชอบในการเพิกถอนพื้นที่อุทยาน
แห่งชาติทับลาน และอุทยานแห่งชาติปางสีดา เพื่อก่อสร้างโครงการห้วยโสมง (อันเนื่องมาจากพระราชดำริ)
ตำบลแก่งดินสอ อำเภอนาดี จังหวัดปราจีนบุรี มาเพื่อคณะรัฐมนตรีพิจารณาเห็นชอบ โดยเรื่องนี้เข้าข่ายที่
จะต้องนำเสนอคณะรัฐมนตรีตามพระราชกฤษฎีกาว่าด้วย การเสนอเรื่องและการประชุมคณะรัฐมนตรี พ.ศ.
๒๕๔๘ มาตรา ๔ (๑) รวมทั้งเป็นไปตามมาตรา ๗ แห่งพระราชบัญญัติอุทยานแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๐๔ ที่กำหนดให้
ต้องเสนอเรื่องนี้

เรื่องเดิม...

๑. เรื่องเดิม

๑.๑ ความเป็นมาของเรื่องที่เสนอ

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ฯ ทรงมีพระราชดำรัสเกี่ยวกับโครงการห้วยโสมง จังหวัดปราจีนบุรี เมื่อวันที่ ๒๒ มกราคม ๒๕๒๑ ให้กรมชลประทานพิจารณาว่าโครงการชลประทานประเภทอ่างเก็บน้ำในลำห้วยพระปรังและลุ่มน้ำห้วยโสมง ซึ่งเป็นลำน้ำสาขาแม่น้ำปราจีนบุรี ซึ่งคณะรัฐมนตรีได้มีมติเห็นชอบในหลักการและอนุมัติให้กรมชลประทานดำเนินการศึกษา สำรวจ ออกแบบ และก่อสร้างเมื่อวันที่ ๑๙ กันยายน ๒๕๓๒ (สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑) โดยให้กรมชลประทานศึกษาความเหมาะสมของโครงการชลประทานในเขตจังหวัดปราจีนบุรี จำนวน ๕ แห่ง ซึ่งโครงการห้วยโสมง จังหวัดปราจีนบุรี เป็นหนึ่งในโครงการ ฯ ดังกล่าว

๑.๒ มติคณะรัฐมนตรี หรือคำสั่งที่เกี่ยวข้อง

มติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๒๒ สิงหาคม ๒๕๓๒ เรื่อง แนวทางปฏิบัติการขออนุญาตใช้ประโยชน์พื้นที่ในเขตอุทยานแห่งชาติ (สิ่งที่ส่งมาด้วย ๒)

๑.๓ ผลการดำเนินการที่ผ่านมา

กรมชลประทาน ได้ดำเนินการศึกษาความเหมาะสมและผลกระทบสิ่งแวดล้อมของโครงการห้วยโสมงแล้วเสร็จ เมื่อเดือนพฤษภาคม ๒๕๓๘ และจัดส่งรายงานให้สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม (สผ.) ซึ่งสำนักงานนโยบาย ฯ ได้พิจารณาและเสนอข้อคิดเห็น ให้กรมชลประทานดำเนินการปรับปรุงแก้ไขผลกระทบสิ่งแวดล้อมให้ชัดเจน เพื่อนำมากำหนดมาตรการและแผนปฏิบัติการปรับปรุงแก้ไขผลกระทบที่เกิดขึ้น ซึ่งกรมชลประทานได้จัดส่งรายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อมโครงการห้วยโสมงตามข้อเสนอแนะของสำนักงานนโยบาย ฯ แล้ว เมื่อวันที่ ๑๒ พฤศจิกายน ๒๕๔๖ (สิ่งที่ส่งมาด้วย ๓)

๒. เหตุผลและความจำเป็นที่ต้องนำเสนอคณะรัฐมนตรี

การขออนุญาตใช้พื้นที่อุทยานแห่งชาตินั้น จะต้องดำเนินการให้เป็นไปตามมาตรา ๗ แห่งพระราชบัญญัติอุทยานแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๐๔ ซึ่งจะต้องเพิกถอนพื้นที่ออกจากเขตอุทยานแห่งชาติ และดำเนินการตามแนวทางปฏิบัติของมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๒๒ สิงหาคม ๒๕๓๒ โดยให้กระทรวงเจ้าสังกัดของส่วนราชการนั้น เป็นผู้นำเสนอพร้อมความเห็นของกรมป่าไม้ และคณะกรรมการอุทยานแห่งชาติ ต่อคณะรัฐมนตรีพิจารณาเป็นราย ๆ ไป

โครงการห้วยโสมง (อันเนื่องมาจากพระราชดำริ) มีแผนการดำเนินการในกิจกรรมหลัก ฯ ตามที่เสนอคณะรัฐมนตรี เห็นชอบในกรอบวงเงิน ๘,๓๐๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท และระยะเวลาการก่อสร้างประมาณ ๙ ปี (สิ่งที่ส่งมาด้วย ๔)

๓. ความเร่งด่วนของเรื่อง

หากการเพิกถอนพื้นที่อุทยานแห่งชาติ ฯ เน้นเข้าไป จะทำให้ไม่สามารถดำเนินการตามแผนกิจกรรมหลักตามที่เสนอคณะรัฐมนตรีได้ ประกอบกับจะมีผลต่อการจ่ายค่าทดแทนที่ดินให้กับราษฎรที่ถูกเขตก่อสร้างโครงการด้วย ซึ่งเกรงว่าอาจก่อให้เกิดปัญหามวลชนตามมาได้ และจะเป็นอุปสรรคอย่างยิ่งในการก่อสร้างโครงการห้วยโสมง (อันเนื่องมาจากพระราชดำริ)

๔. สำคัญ / ข้อเท็จจริงและข้อกฎหมาย

โครงการห้วยโสมง (อันเนื่องมาจากพระราชดำริ) ตั้งอยู่ในท้องที่ตำบลแก่งดินสอ อำเภอนาดี และอำเภอกบินทร์บุรี จังหวัดปราจีนบุรี มีพื้นที่โครงการทับซ้อนกับพื้นที่อุทยานแห่งชาติทับลาน จำนวนเนื้อที่ ๒,๑๘๗ ไร่ และอุทยานแห่งชาติปางสีดา จำนวนเนื้อที่ ๗๑๕ ไร่ ซึ่งกรมชลประทานได้ยื่นเรื่องขออนุญาตใช้ประโยชน์ในเขตอุทยานแห่งชาติทับลาน และอุทยานแห่งชาติปางสีดา เมื่อวันที่ ๒๗ เมษายน ๒๕๔๗ (สิ่งที่ส่งมาด้วย ๕)

คณะกรรมการอุทยานแห่งชาติ ได้มีมติในคราวประชุมครั้งที่ ๓/๒๕๔๘ เมื่อวันที่ ๑๓ พฤษภาคม ๒๕๔๘ เห็นชอบให้เพิกถอนพื้นที่อุทยานแห่งชาติทับลาน ๒,๑๘๗ ไร่ และอุทยานแห่งชาติปางสีดา ๗๑๕ ไร่ เพื่อก่อสร้างโครงการห้วยโสมง (สิ่งที่ส่งมาด้วย ๖)

ในการประชุมคณะกรรมการมรดกโลก สมัยสามัญครั้งที่ ๒๙ เมื่อวันที่ ๑๔ กรกฎาคม ๒๕๔๘ ณ สาธารณรัฐแอฟริกาใต้ ที่ประชุมได้มีมติขึ้นทะเบียนผืนป่าดงพญาเย็น-เขาใหญ่ (โดยมีอุทยานแห่งชาติทับลาน และอุทยานแห่งชาติปางสีดาเป็นส่วนหนึ่ง) เป็นแหล่งมรดกโลกทางธรรมชาติ ซึ่งพื้นที่มรดกโลกจะมีพันธะผูกพันตามอนุสัญญาคุ้มครองมรดกโลก ประเทศภาคีจะต้องดูแลพื้นที่มรดกโลกมิให้เสื่อมโทรม หรือตกอยู่ในสภาวะอันตราย และเพิ่มมาตรการจัดการเพื่อการคุ้มครองให้คงอยู่อย่างยั่งยืน สำนักนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม (สผ.) จึงได้จัดให้มีการประชุมหารือ ๓ ฝ่าย ประกอบด้วย สำนักนโยบายและแผน ๓ กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช และกรมชลประทาน ในวันที่ ๑๑ สิงหาคม ๒๕๔๘ เพื่อชี้แจงความเป็นมาโครงการห้วยโสมง รวมทั้งผลกระทบที่จะเกิดขึ้นในพื้นที่ เนื่องจากพื้นที่ที่จะดำเนินโครงการ ๓ เป็นพื้นที่ที่ได้รับการขึ้นทะเบียนเป็นมรดกโลก โดยมีมติให้กรมชลประทานจัดทำรายงานการศึกษาผลกระทบสิ่งแวดล้อมฉบับใหม่ เสนอสำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมพิจารณา เพื่อนำเสนอเป็นข้อมูลประกอบการพิจารณาของคณะกรรมการแห่งชาติว่าด้วยอนุสัญญาคุ้มครองมรดกโลกต่อไป (สิ่งที่ส่งมาด้วย ๗)

วันที่ ๑๘ มกราคม ๒๕๕๑ กรมชลประทาน ได้ส่งรายงานการศึกษาผลกระทบสิ่งแวดล้อมโครงการห้วยโสมง ให้เลขาธิการสำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ซึ่งได้ปรับปรุงรายงานตามที่สำนักนโยบายและแผน ๓ เสนอแนะ เพื่อนำมากำหนดมาตรการและแผนปฏิบัติการป้องกันแก้ไขผลกระทบสิ่งแวดล้อม ในเขตอุทยานแห่งชาติทับลานและอุทยานแห่งชาติปางสีดา ซึ่งได้ประกาศขึ้นทะเบียนเป็นมรดกโลกแล้ว เมื่อวันที่ ๑๔ กรกฎาคม ๒๕๔๘ (สิ่งที่ส่งมาด้วย ๘)

วันที่ ๕ สิงหาคม ๒๕๕๒ ได้มีการประชุมคณะกรรมการแห่งชาติว่าด้วยอนุสัญญาคุ้มครองมรดกโลก ครั้งที่ ๒/๒๕๕๒ โดยที่ประชุมมีมติ ไม่ขัดข้องในการดำเนินโครงการอ่างเก็บน้ำห้วยโสมงที่อยู่ใกล้กับมรดกโลก โดยให้กรมชลประทานลดระดับเก็บกักน้ำสูงสุดจากระดับ + ๔๙.๔๐๐ ม.รทก. มาอยู่ที่ระดับ + ๔๘.๐๐๐ ม.รทก. และให้กรมชลประทานคำนึงถึงหลักเกณฑ์ และการติดตามรายงานสภาพพื้นที่เป็นระยะ เพื่อป้องกันผลกระทบที่จะทำให้เกิดเข้าสู่การประเมินว่า เป็นสภาวะอันตรายต่อมรดกโลก (สิ่งที่ส่งมาด้วย ๙)

วันที่ ๕ ตุลาคม ๒๕๕๒ กรมชลประทานทำหนังสือเรียน อธิบดีกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช เพื่อขอเอกสารที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ให้ความเห็นชอบ

ตามมติ...

ตามมติที่ประชุมคณะกรรมการอุทยานแห่งชาติ ครั้งที่ ๓/๒๕๔๘ สำหรับใช้ประกอบในการยื่นเรื่องขอเพิกถอนพื้นที่อุทยานแห่งชาติทับลาน และอุทยานแห่งชาติปางสีดา เพื่อให้เป็นไปตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๒๒ สิงหาคม ๒๕๓๒ เรื่องแนวทางปฏิบัติการขออนุญาตใช้ประโยชน์พื้นที่ในเขตอุทยานแห่งชาติ (สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑๐)

วันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๕๓ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เห็นชอบตามที่คณะกรรมการอุทยานแห่งชาติ ได้มีมติในคราวประชุมครั้งที่ ๓/๒๕๔๘ เมื่อวันที่ ๑๓ พฤษภาคม ๒๕๔๘ และกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช พิจารณาเห็นว่าพื้นที่โครงการห้วยโสมง ในส่วนที่ทับซ้อนกับเขตอุทยานแห่งชาติทับลาน และอุทยานแห่งชาติปางสีดา อยู่ในบริเวณเดิม แต่มีจำนวนเนื้อที่น้อยกว่า คือ ๑. อุทยานแห่งชาติทับลาน จากเนื้อที่เดิม ๒,๑๘๗ ไร่ ลดลงเหลือเนื้อที่ ๑,๑๖๔.๓๖ ไร่ และ ๒. อุทยานแห่งชาติปางสีดา จากเดิมเนื้อที่ ๗๑๕ ไร่ ลดลงเหลือเนื้อที่ ๔๗๙.๕๖ ไร่ (สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑๑)

๕. ข้อเสนอของส่วนราชการ

กระทรวงเกษตรและสหกรณ์พิจารณาแล้วเห็นว่า เพื่อให้การก่อสร้างโครงการห้วยโสมง (อันเนื่องมาจากพระราชดำริ) จังหวัดปราจีนบุรี เป็นไปตามแผนงานที่ได้บรรจุไว้ในแผนงบประมาณ และสอดคล้องกับการขออนุญาตใช้พื้นที่อุทยานแห่งชาติ ฯ ซึ่งเป็นไปตามพระราชบัญญัติอุทยานแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๐๔ จึงเห็นสมควรพิจารณาให้ความเห็นชอบเพิกถอนพื้นที่บริเวณอ่างเก็บน้ำออกจากพื้นที่อุทยานแห่งชาติทับลาน จำนวนเนื้อที่ ๑,๑๖๔.๓๖ ไร่ และอุทยานแห่งชาติปางสีดา จำนวนเนื้อที่ ๔๗๙.๕๖ ไร่ เพื่อการก่อสร้างโครงการห้วยโสมง (อันเนื่องมาจากพระราชดำริ) ท้องที่ตำบลแก่งดินสอ อำเภอนาดี จังหวัดปราจีนบุรี ต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณานำเสนอคณะรัฐมนตรีต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายธีระ วงศ์สมุทร)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

กรมชลประทาน

กองกฎหมายและที่ดิน

โทรศัพท์ / โทรสาร ๐ ๒๖๖๙ ๓๕๕๐